

Slovo k povzbuzení na pátek 15. ledna 2021, na pátek 1. týdne liturgického mezidobí
Biblická čtení: Žid 4,1-5.11; Ž 78; Mk 2,1-12

Milé sestry, milí bratři,

začneme dnes opět úryvkem evangelijním. Máme před sebou zázrak, o kterém podávají svědectví všechna tři synoptická sepsání evangelia, spolu s Markem, ze kterého nyní čteme, tedy i Lukáš a Matouš. Marek a Lukáš o něm referují jako o zázraku, který se udál na začátku Ježíšova veřejného působení, konkrétně v Kafarnaum.

Vezmeme-li Marka a Lukáše v tomto „situování“ vážně (Marek je navíc nejstarším ze všech sepsání evangelia), máme před sebou vlastně první takto rozvinutě popsany zázrak vůbec. I proto v něm můžeme spatřovat určitou vzorovost, prototypičnost vzhledem ke všem ostatním Ježíšovým zázrakům.

Nejedná se ale jen o to, že zrovna tento stojí někde na začátku řady mnohých dalších zázraků. Mnohem více jde o to, že zázrak uzdravení chromého přímo zjevuje, jaký z Ježíšových zázraků je vlastně tím nejdůležitějším, kvůli kterému na zem přišel a který chce konat stále: Zázrak uzdravení duše člověka.

Zkusme se nejprve podrobněji podívat na celou scénu. Poté co ti čtyři spustí střechem domu na lehátku ochrnulého, Pán Ježíš mu přeci nejprve řekne «synu, odpouštěj se ti hříchy». A teprve když okolo sedící učitelé Zákona ve svém srdci reptají, jak může odpouštět hříchy, něco takového přísluší jedině Bohu samotnému, řekne «abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy (...) pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!». A ochrnulý skutečně «vstal, ihned vzal lehátko a přede všemi odešel». Ti, kteří z okolo stojících mají otevřené srdce, žasnou a začnou velebit Boha.

Nejprve tedy odpuštění hříchů a pak teprve tělesné uzdravení, a to ještě s vysvětlením, že to druhé se děje především kvůli tomu, aby lidé věřili, že Ježíš má moc odpouštět hříchy, že je Boží Mesiáš.

A není vlastně divu. První, proč Syn Boží přišel na zem, proč se stal člověkem, je přeci skutečně proměna našeho lidství porušeného hříchem, odpuštění našich hříchů. Aby tomu člověk mohl snadněji uvěřit, aby se Ježíšově Boží moci otevřel a uvěřil, že i jemu Kristus může a chce odpustit hříchy, konal Kristus zjevné zázraky tělesných uzdravení. Podle nich měli – a stále mají – lidé poznat, že je to on, protože jako mesiánská znamení byly takové mocné činy předpovězeny již proroky: «Tehdy se rozevrou oči slepých a otevrou se uši hluchých. Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat» čteme například u proroka Izaiáše.

Pán Ježíš již vykonal zázraků dost, právě tolik, kolik jich bylo k uvěření potřeba. Zázraků je proto plné evangelium, což je – mimo jiné – také důvodem, proč jich nyní Kristus už zdaleka nekoná tolik jako během svého veřejného působení, anebo i skrze apoštoly v prvotní církvi. Nový zákon je svědectvím, že ty potřebné již vykonány byly. Krásně v tomto duchu hovoří takzvaný „první dovětek“ Janova evangelia: «Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš pře očima učedníků a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu».

Zázrak uzdravení chromého není ale jen „důkazem“, že Ježíš je Boží Mesiáš, „důkazem“, pro který i my v něj máme snadněji uvěřit. Je sám i prototypem, vzorem uzdravení naší duše. Uzdravení, jež spočívá v jejím „odchormení“, aby se mohla zvednout, vzchopit a za Kristem a dobrem se snadněji rozeběhnout, spočívá v odpuštění hříchů, v postupném rozvázání všeho toho, co nás svazuje, hříchů, slabostí, nedobrých sklonů, zlovyků, paralyzujících výčitek svědomí, patologických závislostí...

Je-li zázrak uzdravení chromého předobrazem a vzorem uzdravení duše, pak ti čtyři, co ho nesli, mohou být předobrazem všech těch, kteří nemocného na duši přinášejí před Krista, konkrétně na lehátko svých modliteb za něj.

Že právě tento moment naší modlitební služby druhým může být zásadní a rozhodující, ukazuje dnešní evangelium také: «Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnulému». Na základě víry druhých lidí může být někdo i dnes vnitřně uzdraven, podobně jako chromému byly odpuštěny hříchy a byl uzdraven díky víře čtyř jeho přátel. To je ostatně smysl veškeré přímlyvné modlitby za spásu druhých, za spásu všech lidí celého světa, blízkých i vzdálených...

Pán Ježíš «svým duchem poznal, že (někteří z učitelů Zákona) tak u sebe uvažují», totiž že se pohoršují nad tím, že řekl ochrnulému «synu, odpouštějí se ti hříchy», že v něj nevěří.

Znát věci skryté, nenechat se oklamat vnějškem, i to k Ježíšovu Božství patří. Nemá proto smysl před ním cokoli skrývat, jakkoli se přetvařovat, chtít být vnímán, vnímána jako lepší. Jen když budeme chtít sami sebou v očích svých i jeho, máme naději, že nás také uzdraví...

Posledním momentem, kterého si u dnešního evangelia společně všimněme, je skutečnost, že ten ochrnulý po uzdravení se odebral radostně zpět «domů», jak ho Pán Ježíš poslal.

Po vnitřním uzdravení Kristem člověk povětšinou nemusí někam utéci, ale zpravidla se může, ba dokonce má vrátit domů, aby mezi svými nejbližšími se stal svědkem Božích dobrodiní na něm vykonaných. Aby i oni mohli žasnou a říkat: «Něco takového jsme ještě nikdy neviděli»...

Tak tolik snad k dnešnímu evangeliu. Na závěr snad ještě kratičkou poznámku ke čtení prvnímu, na pokračování z Listu Židům.

Ústředním slovem dnešního úryvku je «odpočínutí»: Bůh odpočinul sedmého dne po stvoření světa, Izrael byl, respektive měl být vyveden z Egypta na místo odpočinku, Kristus svým zmrtvýchvstáním otevřel «místo Božího odpočínutí» všem lidem.

Jistěže mnohé se skrývá pod navýsost teologickým pojmem odpočínutí, jedno také docela obyčejné a navýsost praktické: U Boha, u Pána Ježíše je skutečné odpočínutí, opravdová možnost načerpat síly, spočinout u něj.

Jít do kostela, jít na mši svatou, na adoraci, přijímat svátosti, modlit se, otevřít Písmo a tak dále není nějaká „pracovní“ povinnost navíc. Jsou to výsostné chvílky odpočinku, regenerace v tom nejlepším slova smyslu (*regeneratio* doslova znamená „znovuzrození“), jaké je možné dojít jen u Boha. «Pospěšme si tedy, abychom vešli na to místo odpočinku». To platí stále, zvláště pak v situacích, kdy cítíme, že si už opravdu potřebujeme odpočinout, kdy už nemůžeme dál...